

Dosarul nr. 2ra-321/22
2-21013431-01-2ra-25032022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (jud. Iu. Hîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, V. Cotorobai, M. Anton)

ÎNCHEIERE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Lașco Nicolai, reprezentat de avocatul Ipatii Denis,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lașco Lucia împotriva lui Lașco Nicolai, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Telenești cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copilului minor,

împotriva deciziei din 02 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Lașco Nicolai și a fost menținută hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești,

constată:

La data de 29 ianuarie 2021, Lașco Lucia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Lașco Nicolai, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Telenești cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copilului minor.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 16 noiembrie 2015 a înregistrat căsătoria cu pârâtul și împreună au un copil minor XXXXX, născut la XXXXX, care se află la întreținerea ei.

A invocat că viața de familie a eșuat și de mai mult timp pârâtul muncește peste hotarele țării, în Franța, astfel, de aproximativ doi ani practic sunt separați și nu mai locuiesc împreună. Peste puțin timp după plecarea soțului, a aflat că acesta are o nouă relație cu altă femeie, care așteaptă un copil de la el.

A susținut că de când au încetat să mai locuiască împreună, copilul XXXXX permanent a locuit cu ea și s-a aflat la întreținerea ei. Ținând cont de faptul că copilul

este încă la o vârstă fragedă, acesta are nevoie în primul rând de grija și afecțiunea mamei, motiv din care consideră oportună stabilirea domiciliului copilului împreună cu ea. Dispune de condiții bune de trai și are posibilitatea de a oferi copilului toată grija și educația necesară.

Lașco Lucia a solicitat desfacerea căsătoriei înregistrată cu pârâțul la data de 16 noiembrie 2015 de către Primăria s. Scorțeni, r-nul Telenești sub numărul 15 și determinarea domiciliului copilului minor XXXXX cu mama, fiind lăsat la întreținerea ei.

Prin hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, a fost admisă acțiunea depusă de Lașco Lucia, fiind desfăcută căsătoria între Lașco Lucia și Lașco Nicolai, înregistrată la 16 noiembrie 2015 la Primăria s. Scorțeni, r-nul Telenești, sub numărul 15. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei s-a încasat de la Lașco Nicolai taxa de stat în mărime de 1000% din unitatea convențională, scutind-o pe Lașco Lucia de la plata taxei de stat. S-a determinat locul de trai al copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, cu mama Lașco Lucia, fiind lăsat la îngrijirea și educația reclamantei. S-a încasat de la Lașco Nicolai în beneficiul Luciei Lașco cheltuielile de judecată care se compun din taxa de stat în sumă de 140 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei.

La data de 31 martie 2021 Lașco Nicolai, reprezentat de avocatul Ipatii Denis, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 04 martie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin decizia din 02 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Lașco Nicolai și a fost menținută hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, fiind încasată de la Lașco Nicolai în beneficiul Luciei Lașco cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă soluția instanței de fond privind stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, având în vedere interesul superior al copilului, vârsta acestuia, faptul că are nevoie de îngrijirea mamei și că aceasta dispune de condiții necesare pentru întreținerea și educația copilului, totodată, acest fapt nu afectează drepturile copilului statuate la art. 52, 53, 57 din Codul familiei de a comunica cu tatăl și rudele pe linia paternă, cu excepția prevăzută la art. 64 alin. (1) din Codul familiei.

Cu referire la argumentul pârâțului precum că instanța de fond nu a respectat procedura de citare legală a acestuia, instanța de apel a reținut că la 01 februarie 2021 în adresa lui Lașco Nicolai a fost expediată citația pentru ședința din 04 martie 2021 împreună cu copia cererii de chemare în judecată, care a fost recepționată la data de 15 februarie 2021, fapt confirmat prin semnătura pe avizul de recepție.

La data de 03 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Lașco Nicolai, reprezentat de avocatul Ipatii Denis, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului s-a invocat că în speță, intimata nu a respectat procedura

prealabilă de soluționare a litigiului, or, despre existența cărorva pretenții cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor, recurentul a aflat abia după pronunțarea hotărârii primei instanțe.

A menționat că instanța de fond a examinat prezenta cauza într-o singură ședință de judecată, la 04 martie 2021, când a și fost pronunțat dispozitivul hotărârii. La această dată Lașco Nicolai era plecat peste hotarele țării, unde se află și la moment, respectiv, nu a recepționat nicio citație, fapt conformat prin copia pașaportului cu mențiunile organului vamal despre părăsirea țării.

Reprezentantul recurentului a indicat că prima instanță a încălcat prevederile art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care stipulează expres că instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant. Astfel, prin cererea de chemare în judecată intimata nu a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată, la fel, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, ultima nu a formulat cereri sau concretizări ale pretențiilor din acțiune. Prin urmare, se atestă cert că instanța de judecată s-a expus asupra unor cerințe neînaintate de către Lașco Lucia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 02 decembrie 2021.

Materialele cauzei atestă că la 22 februarie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a avocatului Ipatii Denis (f.d. 83).

Astfel, recursul, declarat la 03 martie 2022, este în termen.

La data de 25 martie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa Luciei Lașco și a Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Telenești (f.d. 100, 102-103), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lașco Nicolai, reprezentat de avocatul Ipatii Denis, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Lașco Nicolai, reprezentat de avocatul Ipatii Denis, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Lașco Nicolai, reprezentat de avocatul Ipatii Denis, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Lașco Nicolai, reprezentat de avocatul Ipatii Denis, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic